

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2016/17.
ORSZÁGOS DÖNTŐ
7. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Mely szavak elé vagy mögé lehet valamilyen testrészt jelentő szót illeszteni úgy, hogy összetett szó jöjjön létre?
(A) *vers* (B) *kosár* (C) *él* (D) *léc* (E) *szög*
- Mely állítások igazak a következő idézettel, illetve a verssel kapcsolatban?
„Nékem már a rét hímetlen,
A mező kisült,
A zengő liget kietlen,
A nap éjre dült.”
(A) *A vers költője Debrecenben született.*
(B) *Megszólítottja egy elvont fogalom.*
(C) *Ihletője egy Lillának nevezett leány.*
(D) *A hímetlen és a kietlen itt rokon értelmű.*
(E) *E 4 sorban mindhárom toldalékfajta van példa.*
- Mely szavakból képezhető egyetlen **-mány/-mény** képző hozzátoldásával főnév?
(A) *őröl* (B) *folyik* (C) *cselekszik* (D) *marad* (E) *ír*
- Egy kevésbé ismert közmondásból kihagytuk a magánhangzókat. A közmondás megfejtése után jelöljétek be az igaz állításokat!
L_f_rr_z_tt_k_ty_ _z_s_t_l_s_f_l.
(A) *Értelme: aki egyszer pórul járt valamivel, az máskor óvatosabb lesz.*
(B) *A mondat első szava két képzőt is tartalmaz.*
(C) *Két ige szerepel benne.*
(D) *Létezik hasonló jelentésű közmondás kigyó és gyík szavakkal.*
(E) *Az utolsó szót hatféleképpen is ki lehet egészíteni. (Itt persze csak egynek van értelme.)*
- Melyik szónak van olyan párja, amelyben a mássalhangzók ugyanazok, ám a magánhangzók mind magasak?
(A) *tompa* (B) *habog* (C) *topog* (D) *dobog* (E) *gombóc*
- Az összes szó felhasználásával melyik szóhalmazból rakható ki értelmes mondat?
(A) *{részében, útjai, év, falu, a, miatt, a, nagy, járhatatlanok, az, sár}*
(B) *{bokor, nyári, kisfiú, a, alatt, egy, ült, verőfényben, három}*
(C) *{én, még, 80, táncolni, az, évesen, nagyapám, is, tudott}*
(D) *{eléri, tíz, néhol, alatt, vastagságot, a, jege, is, centiméteres, Balaton, a}*
(E) *{újabb, élet, minden, megélt, elolvasott, egy, könyv}*

- A *Lúdas Matyi*ből olvashattok 4 sort. Idézzétek föl a hozzájuk kapcsolódó eseményeket, majd tegyétek őket időrendbe! Melyik a helyes sorrend?
1. *„Fürdővíz szaporán, - úgymond – és fűvek!”*
2. *„Hol vagyon a süveged? Mi ezen a lúdaknak az ára?”*
3. *„Mert csak lúdtollat látott is, azonnal elájult”*
4. *„Ilyen lenne derék, hahogy ölnyi kerülete volna.”*
(A) *2 3 4 1* (B) *2 3 1 4* (C) *2 4 1 3* (D) *3 2 4 1* (E) *3 2 1 4*
- Mire használták a régi parasztházakban a **tisztaszobát**?
(A) *vendégszobának* (B) *mosásra* (C) *ifjú házaspárok hálószobájának*
(D) *tisztálkodásra* (E) *termények (pl. tiszta búza) tárolására*
- Mely szavakra igaz az, hogy ha kicseréljük az egyik magánhangzójukat egy másikra, akkor megváltozhat az adott szó szófaja?
(A) *mókus* (B) *őrült* (C) *tányér* (D) *enged* (E) *vezér*
- Vajon **u** vagy **ú** hiányzik az alábbi szavakból? Jelöljétek be az **ú**-val irandókat!
(A) *sz_rkál* (B) *_titárs* (C) *m_landó* (D) *t_rista* (E) *b_jócska*
- Melyik műfaj felel meg az alábbi jellemzőknek?
A líra műnemébe tartozik, hangneme emelkedett, tárgya magasatos.
(A) *himnusz* (B) *helyzetdal* (C) *hősköltemény*
(D) *óda* (E) *ballada*
- Az alábbi öt szó közül kettő rokon értelmű. Melyik ez a kettő?
(A) *széltoló* (B) *széleseb* (C) *szélforgó*
(D) *szélkiáltó* (E) *szélelbélelt*
- Jelöljétek meg a balladai idézeteket!
(A) *„Az ő gyöngé hamvát keverék a mézbe...”*
(B) *„Csak Matyinak volt fenn egyedül a főre valója.”*
(C) *„De vakmerőn s hivatlanul / Előáll harmadik...”*
(D) *„Felhőbe hanyatlott a drégeli rom,”*
(E) *„Még csak meg se rezzen a kinyújtott szálfá.”*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Találjatok ki egy kalandos történetet, amelyben ti is szerepeltek! Úgy fogalmazzatok, hogy írásotokban jelenjenek meg a következő szavak:
jósnő, licitál, molyrágta, szkájp, feszült.
A szavakat természetesen szabadon ragozhatjátok. Fogalmazásotoknak adjatok címet is!